

ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ 6
ตำบลบึงนคร อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

Potential Management of Community Enterprise Groups Case Study of the Silk
Weaving Group Ban Sang Village, No. 6 Bueng Nakhon Sub - district,
Thawatchaburi District, Roi Et Province.

ชินวุฒ โคตะกา, พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์ และเสกสรรค์ สนวา

Chinwut Khotaka, Pongsawut Rachjun and Seksan Sonwa

คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University

Corresponding Author Email : Seat007@outlook.com

Received 20/04/2024 | Revised 30/05/2024 | Accepted 31/05/2024

บทความวิจัย (Research Article)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2) วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และ 3) เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยวิธีการวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ผ่านการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย 8 กลุ่ม คือ กลุ่ม 1) ประธานกลุ่มวิสาหกิจ 2) รองประธานกลุ่มวิสาหกิจ 3) เลขานุการ 4) ฝ่ายผลิต 5) ฝ่ายการตลาด 6) สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจ และ 7) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ผลการศึกษาประเด็นศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านสังข์ พบว่า ประธานกลุ่มและสมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจมีการปรับตัวให้ทันตามสถานการณ์อยู่เสมอ จึงทำให้เกิดความราบรื่นในการทำงาน รู้จักการปรับตัวเพื่อที่จะเข้าหาสิ่ง ๆ นั้นให้ได้จึงจะประสบความสำเร็จตามที่ได้ตั้งใจไว้ทั้งผู้นำและผู้ตาม ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านสังข์ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการขาดสมาชิกเข้ามาทำงานในกลุ่ม และปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด -19 และ ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน พบว่า ควรจะมีการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ศักยภาพ; การจัดการ; กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

Abstract

This research aims to 1) studying the management potential of community enterprise groups, 2) analyzing problems and obstacles in managing community enterprise groups, and 3) suggesting ways to solve problems and obstacles in managing potential community enterprise groups. By this research method, analyzing Through qualitative research using in-depth interviews from sample groups. It consists of 8 target groups: 1) the

president of the enterprise group, 2) the vice president of the enterprise group, 3) secretaries, 4) production department, 5) marketing department, 6) members of the enterprise group, and 7) community development officers. The results of the study of the management potential of the Ban Sang Community Enterprise Group found that the group president and members of the enterprise group were always adapting to keep up with the situation. thus resulting in smooth work Know how to adapt in order to approach those things, so that success will be achieved as intended for both leaders and followers. Issues, problems and obstacles in the management potential of the Ban Sang community enterprise group. It was found that most of the problems were due to the lack of members coming to work in the group. And the problem of the spread of COVID-19 and the issue of ways to solve problems and obstacles in managing community enterprise groups, it was found that there should be a meeting to brainstorm ideas. exchange of knowledge Help each other solve problems that arise. in order to be able to operate efficiently.

Keywords: Potential; Management; Community Enterprise Groups

บทนำ

ศักยภาพทางด้านการจัดการของชุมชนมีความสำคัญและมีผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ชุมชนจะเข้มแข็งได้ต้องเริ่มจากการพึ่งพาตนเองของคนในชุมชน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ได้ให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศ ประการหนึ่งคือการสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชนด้วยการบูรณาการกระบวนการผลิตบนฐานศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนอย่างสมดุล เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้า บริการ และสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549)

วิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มกิจกรรมของชุมชนที่ชุมชนได้จากการเรียนรู้ ไม่ใช่กิจกรรมที่มุ่งสู่ตลาดใหญ่และกิจกรรมไม่ซับซ้อน กิจกรรมต่าง ๆ ล้วนแต่เป็นการทำกินทำใช้ทดแทน การซื้อจากตลาดและเป็นการจัดการระบบการผลิตและบริโภคที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การจัดการ เรื่องข้าว หมู เห็ด เป็ด ไก่ ผัก ผลไม้ น้ำยาสระผม สบู่ น้ำยาล้างจาน หรืออื่น ๆ ที่ชุมชนสามารถทำได้เองโดยไม่ยุ่งยาก การทำกินทำใช้ทดแทนการซื้อเป็นการลดรายจ่าย และยังช่วยให้ระบบเศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งขึ้นนอกจากนี้ยังเป็นการจัดระบบเศรษฐกิจใหม่ให้เป็นฐานที่เป็นจริงในชุมชน ดังนั้น วิสาหกิจชุมชนจึงมีความสำคัญในการสร้างฐานมั่นคงให้กับประเทศโดยกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าให้เข้มแข็งและกระจายโอกาสในการประกอบอาชีพ ให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ และลดภาระให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้ (เสรี พงศ์พิศ, 2548: 40)

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 ได้ให้ความหมายของวิสาหกิจชุมชนไว้ในมาตราที่ 3 ว่า วิสาหกิจชุมชน หมายความว่า กิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ

หรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันมีวิถีชีวิตร่วมกัน และรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2549: 1) โดยการดำเนินชีวิตทางเศรษฐกิจที่เป็นรากฐานแต่เดิมของคนในชุมชนนั้นเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจจากตัวเองสู่ครอบครัวเป็นวิสาหกิจชุมชนพื้นฐาน เมื่อเติบโตขึ้นจนกลายเป็นวิสาหกิจชุมชน ก้าวหน้าสู่กระบวนการแห่งการแลกเปลี่ยนที่มีความซับซ้อนกันมากขึ้น อย่างไรก็ตามในการดำเนินการวิสาหกิจชุมชนในแต่ละพื้นที่มีบริบทที่แตกต่างกัน ทั้งสภาพสาธารณูปโภคพื้นฐานของชุมชน วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ตลอดจนสภาพทางภูมิสังคม ความสำคัญของวิสาหกิจชุมชนเป็นส่วนสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับเศรษฐกิจฐานราก (จักรพงษ์ นวลชื่น, 2560 : 2)

บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่หลายกลุ่มที่จัดตั้งขึ้นภายในชุมชน กลุ่มผู้ทำอาชีพเกษตรกรรมและชาวบ้านที่ต้องการสร้างรายได้ให้ตนเองและครอบครัว ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลุ่มแนวคิดของคนภายในชุมชนบ้านสังข์ที่ได้นำทรัพยากรภายในหมู่บ้านมาปรับเปลี่ยนแล้วจึงเกิดเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามความต้องการภายในหมู่บ้าน และเมื่อมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนหลายกลุ่มจึงมีกระบวนการในการทำงานที่แตกต่างกันประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน และคนในกลุ่มวิสาหกิจมีการจัดการกับแนวคิด หรือมีการพัฒนาศักยภาพภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกันอย่างไรร

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง “ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้า โดยแก้ปัญหาและอุปสรรค ศักยภาพการจัดการกลุ่มทอผ้าไหม รวมทั้งข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของ ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โดยผลจากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะสามารถหาหนทางการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยนี้มุ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย บทความและเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 22 คน ประกอบด้วย 1) ประธานกลุ่มวิสาหกิจ จำนวน 1 คน 2) รองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 2 คน 3) เลขานุการกลุ่ม จำนวน 2 คน 4) ฝ่ายผลิต

จำนวน 5 คน 5) ฝ่ายการตลาด จำนวน 1 คน 6) สมาชิกในกลุ่ม จำนวน 10 คน 7) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน

2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) การวิจัยชิ้นนี้มุ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ รายงานการวิจัย บทความ และเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 22 คน ประกอบด้วย 1) ประธานกลุ่มวิสาหกิจ จำนวน 1 คน 2) รองประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 2 คน 3) เลขานุการกลุ่ม จำนวน 2 คน 4) ฝ่ายผลิต จำนวน 5 คน 5) ฝ่ายการตลาด จำนวน 1 คน 6) สมาชิกในกลุ่ม จำนวน 10 คน และ 7) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบล บึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีกรอบวิเคราะห์ตามประเด็นที่จะทำการศึกษา ซึ่งอยู่ภายใต้ประเด็นการวิจัย ดังนี้คือ

- 3.1 ประเด็นศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- 3.2 ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- 3.3 ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

4. กรอบการวิเคราะห์การวิจัย

กรอบการวิเคราะห์การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” โดยเขียนให้เป็นแผนภาพ ดังนี้

ตัวแปรต้น

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการจัดการองค์การ
3. ด้านการนำ
4. ด้านการควบคุม

ตัวแปรตาม

ศักยภาพการจัดการกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชน ภูมิศึกษา
กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์
หมู่ 6 ตำบลบึงนคร
อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ แยกแยะเป็นประเด็นต่าง ๆ โดยใช้การพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาที่รวบรวมประเด็นได้อย่างมีระบบ นอกจากนี้ผลจากการสัมภาษณ์ก็นำมาประกอบการวิเคราะห์เพื่อให้ผลของการวิเคราะห์มีความสมบูรณ์แบบมากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” มีผลการวิจัยดังนี้คือ

1. ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการวางแผน” พบว่า ประธานกลุ่มให้สมาชิกภายในกลุ่มมารวมตัวกันที่วิสาหกิจชุมชน และจึงจะมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานออกเป็น ส่วน ๆ และทุกครั้งที่มีการทำงานภายในกลุ่มวิสาหกิจประธานกลุ่มจะเป็นคนนัดหมายสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง และกำหนดจุดมุ่งหมายของชิ้นงานอย่างชัดเจน เพื่อให้ประธานกลุ่มจะสามารถมอบหมายหน้าที่การทำงานของสมาชิกกลุ่ม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประธานจึงต้องมีการกำหนดการทำงานด้วยตัวเอง

ประเด็นศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการจัดการองค์การ” พบว่า ภายในวิสาหกิจชุมชนมักมีการแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนหากสมาชิกไม่พอก็สามารถขอความช่วยเหลือจากกลุ่มวิสาหกิจกลุ่มอื่น ๆ เข้ามาช่วยได้เช่นเดียวกันภายในกลุ่มจะมีการอธิบายงานทุกครั้ง เพื่อจะได้รู้ถึงหน้าที่และลงมือทำงานและจะมีการแบ่งความสำคัญของงานแต่ละอย่างตามระยะเวลา

ประเด็นศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการนำ” พบว่า ประธานกลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้สั่งการให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจมาทำงานโดยมีการแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนทำงานทั้งชายและหญิงแบ่งงานกันทำประธานกลุ่มวิสาหกิจต้องเป็นคนเรียกประชุมสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจ เพื่อปรึกษากันมีการอธิบายความต้องการให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจและแบ่งหน้าที่ให้แก่สมาชิกในกลุ่มทำงานตามหน้าที่ที่ประธานกลุ่ม ได้มอบหมายให้ นั่นเอง

ประเด็นศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการควบคุม” พบว่า ภายในกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อถึงเวลาการทำงานภายในกลุ่มก็จะต้องมีการกำหนดระยะเวลา จึงต้องมีการติดตามการทำงานของสมาชิกกลุ่มแต่ละคนเพื่อหาข้อบกพร่องและรีบช่วยกันแก้ไขเพื่อให้เกิดความพร้อมเพียงกันในการทำงาน เพื่อที่จะทำให้กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด มีคุณภาพและชื่อเสียงเพิ่มมากขึ้น เกิดเป็นการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกภายในกลุ่มอย่างมั่นคง

2. ปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการวางแผน” พบว่า การหาทรัพยากรของกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อที่จะนำมาเป็นสินค้าหลักทั้งในกลุ่มวิสาหกิจและผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อปขายได้มูลค่าเพิ่มขึ้นและการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อที่จะสามารถทำงานวิสาหกิจได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด การจัดสรรเวลาของสมาชิกกลุ่มเพื่อนัดประชุมกันทำงานวิสาหกิจลดปัญหาสมาชิกมาทำงานไม่ครบเวลา

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการจัดการองค์การ” พบว่า ภายในกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ประธานกลุ่มต้องแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจในการทำงานของสมาชิกแต่ละคน

และจัดอันดับความสำคัญของงานแต่ละอย่าง เพื่อให้สมาชิกทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรวดเร็วในการทำงานเพื่อที่จะสามารถรวบรวมสินค้าได้อย่างตรงต่อระยะเวลาที่กำหนด

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการนำ” พบว่า กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนาราง อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดน่าน ควรมีการนัดประชุมในช่วงเวลาที่สมาชิกภายในกลุ่มอยู่ในหมู่บ้าน เพื่อลดปัญหาเวลาว่างงานวิสาหกิจที่สำคัญจะได้พร้อมช่วยกันทำงาน จะได้ลดปัญหาการใช้เวลาในการทำงานลงและได้มีสินค้าเพิ่มขึ้นตามที่ประธานกลุ่มได้กำหนดไว้ และต้องมีการหาสมาชิกจากกลุ่มวิสาหกิจกลุ่มอื่นมาคอยช่วยเหลือต่อกัน เพื่อสามารถให้การทำงานดำเนินได้อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการควบคุม” พบว่า ปัญหาที่พบเห็นภายในสมาชิกมักจะเป็นเรื่องการไม่มาช่วย เหตุผลต่างคนต่างมีงานอย่างอื่นที่ต้องทำ จึงต้องแก้ปัญหาด้วยการขอยืมสมาชิกอื่น ๆ ให้มาช่วยกันทำงานให้สำเร็จลุล่วง ซึ่งประธานกลุ่มจะเป็นคนมอบหมายหน้าที่ให้กันมาช่วยโดยมีการคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดการไม่เข้าใจการทำงานของตนเอง เพราะสมาชิกแต่ละคนจะมีประสบการณ์จึงลดปัญหาในกลุ่มวิสาหกิจได้

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนาราง อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดน่าน

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการวางแผน” พบว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 บ้านสังข์จึงมีมาตรการคุมสถานการณ์ปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 อย่างเข้มงวด ทำให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนบ้านสังข์ จึงไม่สามารถรวมตัวทำกิจกรรมได้ ทำให้ไม่สามารถวางแผนการทำงานภายในกลุ่มวิสาหกิจ และเมื่อมีการประชุมเพื่อปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นสมาชิกในกลุ่มมักจะไม่ครบ และเมื่อถึงเวลาการทำงานคนก็ไม่พอกับการวางแผนการทำงาน เพราะว่าเวลาว่างของคนในชุมชนต่างกัน สมาชิกกลุ่มส่วนมากออกไปประกอบอาชีพ ไม่อาศัยอยู่หมู่บ้าน จึงเป็นอุปสรรคที่ทำให้เกิดความล่าช้าของการทำงาน

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการจัดการองค์การ” พบว่า ด้วยเหตุผลปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 บ้านสังข์จึงมีมาตรการเข้มงวดอย่างมากเพื่อไม่ให้คนในชุมชนรวมตัวกันกิจกรรมที่ทำให้อยู่รวมกันไม่สามารถทำได้ สมาชิกวิสาหกิจทั้งสองกลุ่มจึงไม่สามารถทำกิจกรรมรวมกันได้ เกิดเป็นปัญหาที่ประธานกลุ่มไม่สามารถให้สมาชิกในกลุ่มมาทำงานร่วมกันได้ และไม่สามารถแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกกลุ่มได้ เนื่องจากต้องดูแลความปลอดภัยของตัวเองและคนรอบข้าง แผนในด้านการผลิตผ้าไหมจึงล่าช้า ส่งไม่ทันกำหนด

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการนำ” พบว่า ภายในกลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนาราง อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดน่าน หากเวลานัดประชุมกลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ เมื่อมีงานวิสาหกิจเข้ามาจึงเกิดปัญหาคนไม่พอกับการทำงาน ผู้นำต้องใส่ใจกับการนัดหมายมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถรวมคนในสมาชิกกลุ่มให้พอตามงานที่กลุ่มวิสาหกิจต้องการ

ประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการควบคุม” พบว่า ภายในกลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนาราง อำเภอสว่างวีรจักร จังหวัดน่าน เมื่อถึงเวลาการทำงานภายในกลุ่มมักจะมีปัญหาการทำงานช้า เพราะสมาชิกในกลุ่มมีภาระหน้าที่อย่างอื่นที่ต้องทำ ทำให้ขาดสมาชิก สินค้าบางส่วนอาจจะไม่ได้ตามที่ประธานกลุ่มต้องการ จึงต้องมีการแก้ไขจุดบกพร่องของคนที่ไม่ใช่สมาชิกภายในกลุ่ม และเมื่อเกิดปัญหาโควิด -19 ระบาด จึงเกิดปัญหาไม่สามารถรวมตัวกัน

ทำงานได้ การผลิตสินค้าในช่วงที่โควิดเป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้เพราะเกี่ยวกับการระบาด ทุกคนในสมาชิกกลุ่มจึงต้องและกักตัวไม่สามารถดำเนินกิจกรรมใด ๆ ได้เลย

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” มีข้อค้นพบที่สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้คือ

1. ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการวางแผน” กล่าวคือ ประธานกลุ่มให้สมาชิกภายในกลุ่มมารวมตัวกันที่วิสาหกิจชุมชน และจึงจะมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานออกเป็น ส่วน ๆ และทุกครั้งที่มีงานภายในกลุ่มวิสาหกิจประธานกลุ่มจะเป็นคนนัดหมายสมาชิกกลุ่มทุกครั้ง และกำหนดจุดมุ่งหมายของชิ้นงานอย่างชัดเจน เพื่อให้ประธานกลุ่มจะสามารถมอบหมายหน้าที่การทำงานของสมาชิกกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประธานจึงต้องมีการกำหนดการทำงานด้วยตัวเองซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจิระภา นิมสุข (2544) ที่กล่าวไว้ว่า ชีตความสามารถของชุมชนในอันที่จะตอบสนองความต้องการและแก้ไขสภาพปัญหาของคนส่วนใหญ่ในชุมชน รวมทั้งความสามารถของชุมชนในการประสานความร่วมมือในการดำเนินงานกับคนภายนอกชุมชน ขณะเดียวกันก็ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่มาจากภายนอกชุมชน ทั้งนี้ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อความปกติสุขในการอยู่ร่วมกันของคนในชุมชนองค์ประกอบที่ทำให้ชุมชนเกิดศักยภาพในการดำเนินงานใด ๆ นั้น ได้แก่ โครงสร้างประชากรและระบบการปกครอง อาชีพ และระบบการผลิต

ศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการจัดการองค์การ” กล่าวคือภายในวิสาหกิจชุมชนมักมีการแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนหากสมาชิกไม่พอก็สามารถขอความช่วยเหลือจากกลุ่มวิสาหกิจกลุ่มอื่น ๆ เข้ามาช่วยได้เช่นเดียวกันภายในกลุ่มจะมีการอธิบายงานทุกครั้ง เพื่อจะได้รู้ถึงหน้าที่และลงมือทำงานและจะมีการแบ่งความสำคัญของงานแต่ละอย่างตามระยะเวลาสอดคล้องกับแนวคิดของอนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ (2539) ที่กล่าวไว้ว่า ศักยภาพและการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มคน ตั้งแต่เรื่องของจิตสำนึกความรู้ทักษะไปจนถึงการจัดการ การรวมกลุ่มที่ทำให้เกิดพลังต่อรองในการแก้ปัญหานานาชนิดและการที่กลุ่มจะเข้มแข็งหรือไม่ต้องพิจารณาถึงด้านทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรอื่น ๆ ของชุมชนด้วย

ศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการนำ” กล่าวคือ ประธานกลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นผู้สั่งการให้สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจมาทำงาน โดยมีการแบ่งหน้าที่ให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนทำงานทั้งชายและหญิงแบ่งงานกันทำประธานกลุ่มวิสาหกิจต้องเป็นคนเรียกประชุมสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจ เพื่อปรึกษากันมีการอธิบายความต้องการให้สมาชิกกลุ่มเข้าใจและแบ่งหน้าที่ให้แก่สมาชิกในกลุ่มทำงานตามหน้าที่ที่ประธานกลุ่มได้มอบหมายให้ตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบัณฑิต อ่อนดำ และ วิริยา น้อยวงศ์ (2553) ที่กล่าวไว้ว่า ตัวชี้วัดของความเข้มแข็งหรือศักยภาพของชุมชน ได้แก่ 1. องค์ความรู้ ภูมิปัญญา ซึ่งรวมถึงระบบข้อมูลข่าวสาร วิชาการการศึกษาค้นคว้าวิจัย ที่ทันต่อความเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงโดยเน้นให้เกิดองค์ความรู้ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว ชุมชน และสถาบันทางสังคม ตลอดจนองค์ความรู้ที่สามารถนำมาใช้ในกระบวนการพัฒนาทั้งในระดับตำบล หมู่บ้าน / ชุมชน และใช้ในการแก้ไขปัญหาและ

การพัฒนา 2. กระบวนการเรียนรู้ กล่าวคือ ในระดับตำบล หมู่บ้าน / ชุมชน สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา และแสวงหาทางออกในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง เพื่อตอบสนองปัญหาของสมาชิกในชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาหมู่บ้าน ประสบการณ์ และการเรียนรู้ ประยุกต์ เทคนิค และการจัดการ 3. องค์กรชุมชน / การบริหารจัดการ / กำลังคน หมายถึง การรวมกลุ่มชาวบ้านการจัดองค์กรในระดับตำบล หมู่บ้าน / ชุมชน การจัดระบบบริหารจัดการงานพัฒนา จัดระบบสวัสดิการสังคมชุมชน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การรวมตัวเพื่อจัดตั้งกลุ่มกองทุนออมทรัพย์ มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมเครือข่ายทั้งเครือข่ายธรรมชาติ เครือข่ายการจัดตั้งองค์กรและเครือข่ายประสบการณ์

ศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการควบคุม” กล่าวคือ ภายในกลุ่มเมื่อถึงเวลาการทำงานภายในกลุ่มก็ต้องมีการกำหนดระยะเวลาการทำงานของสมาชิกกลุ่มแต่ละคน ช่วยกันแก้ไขและทำงานพร้อมเพียงกันเพื่อคุณภาพและชื่อเสียงจะเพิ่มมากขึ้น เกิดเป็นการสร้างรายได้ให้กับสมาชิกภายในกลุ่มอย่างมั่นคง ซึ่งสอดคล้องเกี่ยวกับแนวคิดของวิจิตร อาวะกุล (2540) ที่กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมควรชัดเจนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพราะแต่ละกิจกรรมจะคาดหวังให้ผู้รับการฝึกอบรมทำอะไรได้บ้างภายใต้การเรียนรู้ที่ใช้ฝึกอบรม และเกณฑ์มาตรฐานความสามารถของผู้เข้ารับการอบรม จุดมุ่งหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ก็คือการก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมในองค์กรที่มีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการวางแผน” กล่าวคือ การหาทรัพยากรของทั้งสองกลุ่มวิสาหกิจ เพื่อที่จะนำมาเป็นสินค้าหลักทั้งในกลุ่มวิสาหกิจ และผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อปขายได้มูลค่าเพิ่มขึ้น และการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างมีคุณภาพ เพื่อที่จะสามารถทำงานวิสาหกิจได้ทันตามระยะเวลาที่กำหนด การจัดสรรเวลาของสมาชิกกลุ่มเพื่อนัดประชุมกันทำงานวิสาหกิจลดปัญหาสมาชิกมากันไม่ครบเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสายพิน สันหัต และคณะ (2551) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาขีดความสามารถของชุมชน ซึ่งประกอบไปด้วยการพัฒนาขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรธรรมชาติ และองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองจากการนำทรัพยากรที่มีของมนุษย์มาสร้างประโยชน์คืนสู่ชุมชนปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการจัดการองค์การ” กล่าวคือ ภายในกลุ่มวิสาหกิจทั้งสองกลุ่มประธานกลุ่มต้องแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกกลุ่มอย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความไม่เข้าใจในการทำงานของสมาชิกแต่ละคนและจัดอันดับความสำคัญของงานแต่ละอย่างเพื่อให้สมาชิกทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความรวดเร็วในการทำงานเพื่อที่จะสามารถรวบรวมสินค้าได้อย่างตรงต่อระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุกัลยา กรรณสมบัติ (2543) ที่กล่าวไว้ว่า ความพร้อมของสิ่งต่าง ๆ ที่จะแสดงพลังอำนาจหรือความสามารถในการกระทำการต่าง ๆ ในการกระทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เกิดการพัฒนา และบรรลุผลตามเป้าหมายที่ต้องการ

ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการนำ” กล่าวคือ กลุ่มทอผ้าไหมบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ควรมีการนัดประชุมในช่วงเวลาสมาชิกภายในกลุ่มอาศัยอยู่ในหมู่บ้าน เพื่อลดปัญหาขณะมีงานวิสาหกิจที่สำคัญจะได้พร้อมช่วยกันทำงาน ทั้งยังลดปัญหาการใช้เวลาในการทำงานลง ซึ่งส่งผลให้มีสินค้าเพิ่มขึ้นตามที่ประธานกลุ่มได้กำหนดไว้

ปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการควบคุม” กล่าวคือ ปัญหาที่พบเห็นภายในสมาชิกมักจะเป็นเรื่องการไม่มาช่วยกันทำงาน เนื่องด้วยเหตุผลต่างคนต่างมีงานอย่างอื่นที่ต้องทำ จึงต้องแก้ปัญหาด้วยการขอยืมสมาชิกวิสาหกิจกลุ่มอื่นให้มาช่วยกันทำงานให้สำเร็จลุล่วง ซึ่งประธานกลุ่มจะเป็นคนมอบหมายหน้าที่ให้กับคนที่มาช่วยโดยมีการคอยช่วยเหลือเมื่อเกิดการไม่เข้าใจการทำงานของตนเองอย่างใกล้ชิด แต่ส่วนมากจะมีแต่คนที่มิประสบการณ์ในกลุ่มวิสาหกิจได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชูชัย สมธิกร (2538) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรนั้นเป็นกระบวนการบริหารทรัพยากรบุคคลากรที่ต้องการให้บุคลากรดังกล่าวมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นโดยการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทั้งนี้ การพัฒนาบุคลากรดังกล่าวมีวิธีการหลายวิธีที่จะเพิ่มพูนความรู้ให้แก่บุคลากร เช่น การฝึกอบรม การศึกษาต่อ การศึกษาดูงาน และการประชุมสัมมนา เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาบุคลากรนั้นองค์การจำเป็นต้องมีการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาก่อนโดยพิจารณาลักษณะของงาน เป็นหลักจึงจะจัดการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นมาและต้องมีการประเมินติดตามผลการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นมา และต้องมีการประเมินติดตามผลการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบข้อบกพร่องในการพัฒนาเพื่อนำมาปรับปรุงในการจัดการพัฒนา บุคลากรที่เหมาะสมในครั้งต่อไป

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “การวางแผน” กล่าวคือ เนื่องจากปีที่ผ่านมาปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 หมู่บ้านสังข์จึงมีมาตรการคุมสถานการณ์ปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 อย่างเข้มงวด ทำให้สมาชิกวิสาหกิจชุมชนผ้าไหมจึงไม่สามารถรวมตัวทำกิจกรรมได้ ทำให้ไม่สามารถวางแผนการทำงานภายในกลุ่มวิสาหกิจ และเมื่อมีการประชุมกันเพื่อปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นสมาชิกในกลุ่มมักจะมากันไม่ครบ และเมื่อถึงเวลาการทำงานคนก็ไม่พอกับการวางแผนการทำงานเพราะว่าเวลาว่างของคนในชุมชนแตกต่างกัน สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ ไม่ได้อาศัยอยู่ในหมู่บ้าน จึงเป็นอุปสรรคที่ทำให้เกิดความล่าช้าของการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทองใบ สุดซารี (2543) ที่กล่าวไว้ว่า การสนใจในการทำงานตามวิธีการของกลุ่มมนุษยสัมพันธ์ให้ความสำคัญกับบทบาทของกระบวนการทางสังคม ในการทำงานฐานคติหลักทฤษฎีมุษยสัมพันธ์เชื่อว่าพนักงานต้องการที่จะมีความรู้สึกรู้ว่าพวกเขาเป็นผู้ที่มีประโยชน์และเป็นผู้ที่มีความสำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความต้องการทางสังคมมีความสำคัญยิ่งในการจูงใจให้พนักงานทำงานมากกว่า ที่จะได้ใช้เงินเป็นปัจจัยจูงใจ

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการจัดการ” กล่าวคือ ด้วยเหตุผลปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 บ้านสังข์จึงมีมาตรการเข้มงวดอย่างมากเพื่อไม่ให้คนในชุมชนรวมตัวกันกิจกรรมที่ทำให้อยู่รวมกันไม่สามารถทำได้ สมาชิกวิสาหกิจกลุ่มทอผ้าไหมไม่สามารถทำกิจกรรมรวมกันได้ เกิดเป็นปัญหาที่ประธานกลุ่มไม่สามารถให้สมาชิกในกลุ่มมาทำงานร่วมกันได้ และไม่สามารถแบ่งหน้าที่ให้กับสมาชิกกลุ่มได้เนื่องจากต้องดูแลความปลอดภัยของตนเองและคนรอบข้างแผนในการทำผลิตภัณฑ์จึงต้องยกเลิกลงเพราะไม่สามารถที่จะรวมตัวกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมคิด บางโม (2542) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการมิใช่เป็นการทำงานเพื่อให้งานเสร็จสิ้นไป แต่เพียงอย่างเดียวในภาวะปัจจุบัน ซึ่งวิทยาการก้าวหน้าการจัดการจึงจำเป็นต้องใช้หลักวิชาการเข้ามาช่วยมิใช่ประสบการณ์แต่เพียงอย่างเดียวการศึกษาวิชาการจัดการมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับงานย่อมจะเกิดคุณค่า

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการนำ” กล่าวคือ ภายในกลุ่มวิสาหกิจกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอร้อยบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด หาเวลา

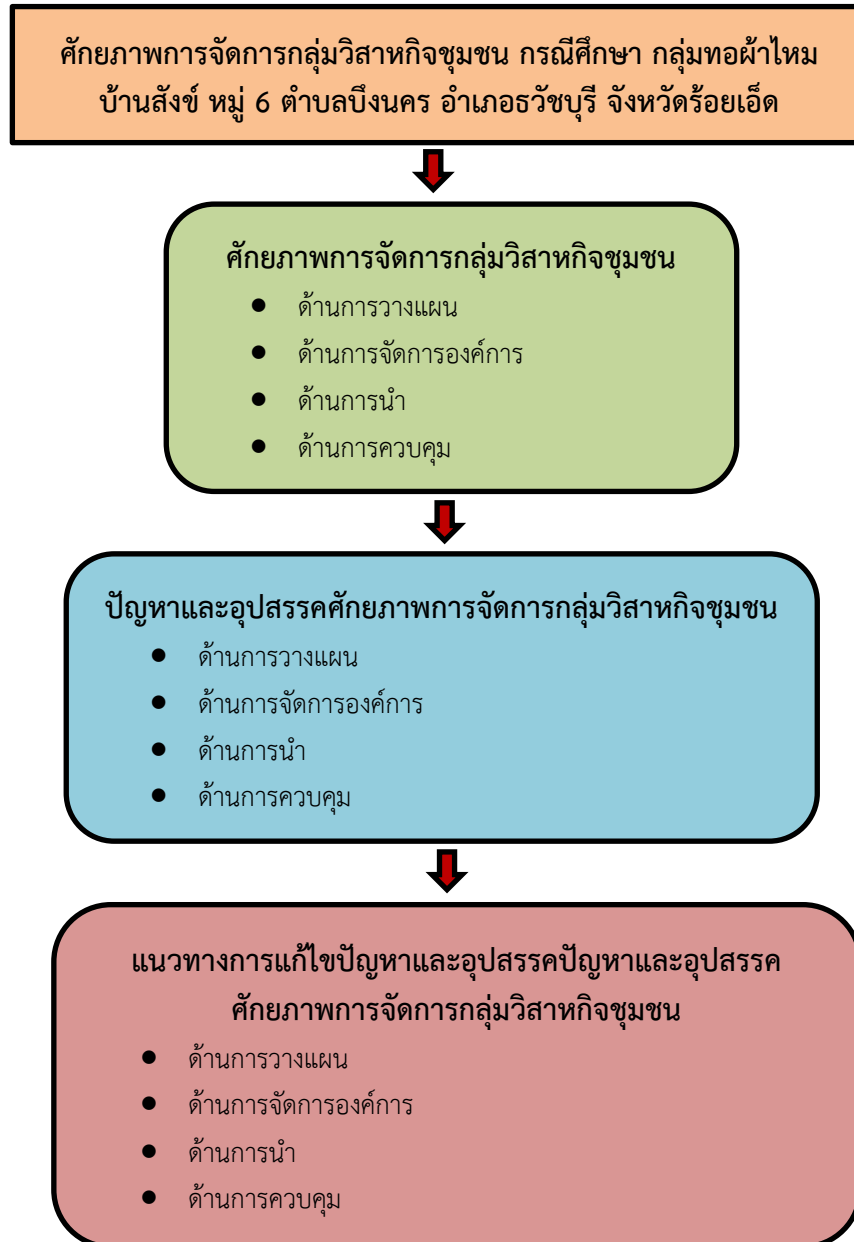

นัดประชุมกลุ่มล่าช้าและไม่เป็นทางการ เมื่อมีงานวิสาหกิจเข้ามาจึงเกิดปัญหาคนไม่พอกับการทำงาน ผู้นำต้องใส่ใจกับการนัดหมายมากยิ่งขึ้นเพื่อที่จะสามารถรวมคนในสมาชิกกลุ่มให้พอตามงานที่กลุ่มวิสาหกิจต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเกรียงศักดิ์ เชี่ยวยิ่ง และคณะ (2539) ที่กล่าวไว้ว่า กระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นการเปิดทางไปสู่ความทันสมัย (modernization) ทรัพยากรมนุษย์สามารถพัฒนาได้หลายแนวทางด้วยกัน ทางที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือการศึกษาเป็นทางการ (formal education) แนวทางที่สองคือ ทรัพยากรมนุษย์พัฒนาได้ด้วยการปฏิบัติโดยผ่านโปรแกรมการฝึกอบรมต่าง ๆ ที่เป็นทางการในสถาบันวิชาชีพและการศึกษาผู้ใหญ่ตลอดจนกลุ่มศาสนา กลุ่มสังคม และกลุ่มการเมือง แนวทางที่สามคือการพัฒนาตนเอง (self development) ด้วยการที่แต่ละคนแสวงหาความรู้ทักษะหรือความสามารถให้สูงขึ้นโดยอาศัยการเตรียมการในความคิดริเริ่มของตนเอง ด้วยการอ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และโดยการเรียนรู้จากการติดต่อสื่อสารที่เป็นทางการ เป็นต้น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นที่ประจักษ์ว่ามีส่วนสำคัญยิ่งในการทำให้อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นในขณะเดียวกันกระบวนการของความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รวมถึงการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาใช้หรือการถ่ายโอนเทคโนโลยีและการลงทุนของต่างประเทศโดยตรงย่อมมีอิทธิพลต่อการก้าวไปของการพัฒนา

แนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน “ด้านการควบคุม” กล่าวคือ ภายในกลุ่มวิสาหกิจกลุ่มทอผ้าไหมบ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อถึงเวลาการทำงานภายในกลุ่มมักจะพบปัญหาการทำงานช้า เพราะสมาชิกในกลุ่มมีภาระหน้าที่อย่างอื่นที่ต้องทำ ทำให้ขาดสมาชิกและเมื่อไปขอสมาชิกกลุ่มอื่นมาช่วยงานผลิตสินค้าบางส่วนอาจจะไม่ได้ตามที่ประธานกลุ่มต้องการ จึงต้องมีการแก้ไขจุดบกพร่องของคนที่ไม่ใช่สมาชิกภายในกลุ่ม ผนวกกับปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 ระบาด จึงเกิดปัญหาไม่สามารถรวมตัวกันทำงานได้ กลุ่มวิสาหกิจจึงไม่ได้ผลิตสินค้าในช่วงที่โควิดระบาดเป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้เพราะเกี่ยวกับปัญหาการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 ทุกคนในสมาชิกกลุ่มต้องดูแลตัวเองและกักตัวไม่สามารถดำเนินกิจกรรมใด ๆ ได้เลย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของดนัย เทียนพุฒ (2541) ที่กล่าวไว้ว่า รูปแบบของการพัฒนาบุคลากรในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นการเน้น เรื่องการพัฒนาบุคคล (individual development) เช่น การฝึกอบรมและพัฒนาการส่งอบรมกับสถาบันภายนอก ฯลฯ จะเปลี่ยนไปให้ความสนใจในเรื่องการพัฒนาอาชีพ กับการพัฒนาองค์การมากขึ้น เพราะว่าธุรกิจให้ความสนใจในเรื่อง การสร้างความสามารถหลัก ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ในองค์ความรู้ของการพัฒนาอาชีพกับการพัฒนาองค์การซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าการพัฒนาบุคลากรในยุคโลกาภิวัตน์ในโลกการแข่งขันควรเน้นทักษะทางด้านต่าง ๆ

ข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่

การวิจัยเรื่อง “ศักยภาพการจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กรณีศึกษา กลุ่มทอผ้าไหม บ้านสังข์ หมู่ 6 ตำบลบึงนคร อำเภอรวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด” ผู้เขียนมีข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่ที่ควรนำเสนอในประเด็นสำคัญ ดังนี้คือ

ข้อเสนอแนะการศึกษา

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ควรจะมีความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่ที่ได้รับจากประธานกลุ่ม

1.2 สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ควรจะช่วยกันหาช่องทางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้าโอท็อป

1.3 สมาชิกในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านสังข์ หมู่ที่ 6 ควรจะช่วยกันพัฒนากลุ่มวิสาหกิจของตนให้ดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

2.2 ควรศึกษาแนวทางการบริหารกลุ่มวิสาหกิจในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร. (2549). *วิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพฯ : กรมส่งเสริมการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- เกรียงศักดิ์ เชี่ยวอิง. (2539). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์และบุคคล*. ขอนแก่น : คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จิระภา นิมสุข. (2544). *ศักยภาพของชุมชนในด้านทัศนสาธารณสุข*. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จักรพงษ์ นวลชื่น. (2560). *แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้ยั่งยืนด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ศึกษากรณีวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนครพนมและจังหวัดสกลนคร*. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- ชูชัย สมบัติไกร. (2558). *การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กร*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- दनัย เทียนพุ่ม. (2541). *รูปแบบของการพัฒนาบุคลากร*. กรุงเทพมหานคร : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ทองใบ สุดชาติ. (2542). *ทฤษฎีองค์การ : วิเคราะห์แนวความคิด ทฤษฎี และการประยุกต์*. ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ. อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- บัณฑิต อ่อนดำ และ วิริยา น้อยวงศ์นยางค์. (2533). *ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาชนบทประสิทธิภาพของประเทศไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วิจิตร อวาทะกุล. (2540). *การฝึกอบรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2558). *องค์กรและการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร : วิทย์พัฒน์.
- สายพิน สันทัด และคณะ. (2551). *การศึกษาคำความต้องการของการพัฒนาศักยภาพของชุมชน*. รายงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุกัลยา กรณสมบัติ. (2543). *ศักยภาพของภาคเกษตรต่อการเป็นผู้นำในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- เสรี พงศ์พิศ. (2548). *ฐานคิดจากแผนแม่บทสู่วิสาหกิจชุมชน*. กรุงเทพมหานคร : พลัสปัญญา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2549). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554)*. กรุงเทพฯ.
- อนุชาติ พวงสำลี และ อรทัย อาจอ่ำ. (2539). *การพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตและสังคมไทย*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.